

Nyhetsbrev 1

Maj 2013

Här kommer ett nyhetsbrev från Kungsörn Sverige

Länsstyrelsen beviljar Örndalen i Härjedalen dispens från artskydds-förordningen trots att länsstyrelsens naturvårdsexpertis ger tummen ner för projektet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län beviljade den 23 maj Örndalen Exploatering AB dispens från artskyddsförordningen avseende det kungsörnspar som häckar i dalgången. Länsstyrelsen säger till ÖP att de har kommit fram till att projektet inte äventyrar kungsörnsstammen i utbredningsområdet, detta gäller även om inte det specifika paret i Örndalen klarar sig. Länsstyrelsen ställer en rad tvingande villkor bland annat ska skyddszoner införas kring boet, vägbommar ska sättas upp för att stänga vägar under häckningstid och flytt av skoterleder kan också bli aktuellt. Beslutet ges trots att Länsstyrelsens naturvårdsexpertis i Jämtlands län är negativa till exploateringen av Örndalen och har samma motiveringar som Kungsörn Sverige har angett i remissvaret. Länsstyrelsen experter gör bedömningen att saknar skäl för att få dispens från fridlysningsbestämmelserna. Man hänvisar bl.a. till antal avgöranden i EU-domstolen. Länsstyrelsen menar att ansökan inte når upp till "ett allt överskuggande allmänintresse" vilket krävs för att motivera dispens från fridlysnings. Projekt som endast gynnar ett företag eller enskilda kan inte tillåtas. Det framgår av förarbetena till miljöbalken. Läs mer på <http://ltz.se/nyheter/harjedalen/1.5897823-lansstyrelsens-expertis-sager-nej-till-orndalen>

Det är ju glädjande att naturvårdsexpertisen tolkar lagstiftningen på samma sätt som Kungsörn Sverige gör. Däremot var ju utgången ganska väntad med tanke på hur argumenteringen för projektet har förts fram. Kungsörn Sverige ska granska beslutet och fundera på hur vi ska formulera en överklagan av beslutet till Miljödömsstolen.

Kungsörnsläget i Sverige efter årets vinterinventeringen

Norrbottnens län: Det lilla vi har varit ute och sett är att våren är normal och lite nederbörd under mars och april månad i Norrbottens län. Det kan gynna kommande häckningsresultat för kungsörn i länet. Vi har nästan inte sett några subadulter under våren, de måste ha stannat längre söderut i år eller också har de minskat i antal. Tillgången på skogshöns och ripor är fortsatt dåligt, ett 2 dagars besök efter Ritsem vägen sågs endast 4 st ripor och inga häckande kungsörnar. Efter den 1/6 när vi börjar kontrollera kungsörnsreviren får vi årets facit över häckningsframgången, min gissning är i bästa fall ett normal år men det troliga är väl ett dåligt år för de norrbottniska kungsörnarna.

För pilgrimsfalken däremot väntar vi på ett bättre år än i fjol. Vi har den 13/5 kontrollerat 14 lokaler och på 12 lokaler är falkarna tillbaka. De senaste 2 åren har det tillkommit 18 nya pilgrimsfalkslokaler i Norrbottens län. I princip kan nu var som helst pilgrimsfalkarna slå sig ner och försöka häcka. Det kan bli i vattenkraftsstationer, gruvområden, bergtäkter, höga skorstenar eller på höga byggnader eller industrier. Vi har redan hittat en ny häcklokal, problemet är också att vi har tagit kontakt med lokala klätterklubbar för att avlysa klättring i bergbranter

Kungsörn Sverige

Adress:
c/o Thomas Birkö
Björkudden 105
894 31 SJÄLEVAD
Telefon: 070-3978152
E-post: info@kungsorn.se

Hemsida: www.kungsorn.se
Org. Nr: 802455-5099
Plusgiro: 57 46 59-9



under falkarnas häckningstid. Vi ser också att det blir en förtätning med häckande par av pilgrimsfalkar på bla.de stora myrområdena.

I mitten av augusti vet vi hur det har gått för våra stora rovfåglar till dess har vi ett stort fältarbete att genomföra.

Västerbottens län: I år så firade kungsörnprojektet sitt 40 års jubileum i Västerbotten. Projektet som ligger under Västerbottens ornitologiska förening startades 1973 av Arne Häger och Ingvar Oscarsson. Syftet var att hitta boplatserna och skydda dessa hos skogbolag och skogsstyrelsen. Numera så ingår en kontroll av alla revir för att se om dessa är besatta samt hur häckningsframgången är. Vi är ca 15 helårsaktiva örnspanare, men när vi drar ihop till vårvinterinventeringar så stiger summan till över 30 skådare.

Förväntningarna har inte varit så stora inför 2013 då mattillgången inte verkar vara så bra för kungsörnen. Med en kärv vinter rådande så beslöt vi att senarelägga den stora inventeringshelgen. Den 15-17 mars hölls helgen med örnbasen förlagd i Gafsele, söder om Åsele. Här firades också 40 års jubileumet på lördagskvällen. Indikationerna under de inventeringar som gjorts under februari och i början av mars visade på att få örnar verkade vara hemma i reviren. Flera av utfodringsplatserna söderut hade haft flera äldre kungsörnar ringmärkta i norrland på sina åtlar. Vi har också kunnat följa några av de sändarförsedda örnarna från SLU vindkraftsprojekt, även dessa örnar hade lämnat sina revir och fanns på olika platser söderut i Sverige. Under Gafselehelgen kunde vi dock konstatera att på de allra flesta revir så var örnarna hemma bobyggnationerna var i full gång och på många revir fick man se parning, En viss varning kunde dock skönjas då flera av bona var fulla av snö, Årets förväntade resultat verkar besannas många av örnarna har aldrig gått till häckning, av de sju paren som bär sändare så är det endast två som verkar påbörjat häckningen och ruvar, I fjällen så verkar det som om örnarna långt in i april parflög tillsammans.

Nu i början av maj så går vi i väntans tider på att ungarna kläcks och att skogsbilvägarna blir körbara. Troligen så blir det nog ytterligare ett dåligt år för våra kungsörnar.

Västernorrlands län: Mars var en fantastisk månad ur inventeringssynpunkt. Sol men kallt. Inventeringsläget är således gott där många örnar setts men det verkar som om många par lade sig att ruva sent eller inte alls har gått till häckning. Det ser dåligt ut med föda åt kungsörnarna – det är få observationer av hare och skogsfågel. Däremot ropar det mycket ugglor i länet bl.a. pärluggla och slaguggla så kan hända har sorkbeståndet ökat markant sedan bottennoteringen ifjol.

Vi förväntar oss inget bra häckningsår i år men vi kan alltid hoppas att vi har fel. I juni får vi svaret.

Dalarnas län: I Dalarna är indikationerna lite motsägelsefulla så här långt. Vi har sett spelflykt och bobygge i ganska många revir men sedan verkar många fåglar ha ångrat sig och låtit bli att gå till häckning. Antalet par för vilka häckning är konstaterad är därför lägre än det brukar vara vid denna tidpunkt. I fjälltrakterna ser det ännu mer tomt ut än vanligt. I ett av de bättre fjällreviren, som varit besatt i åtminstone 100 år, finns i år inte en färsk kvist i något av de fyra bona. Det är också ett flertal fåglar i de revirhävande paren som bytts ut sedan föra säsongen och vi har nu en onormalt

Kungsörn Sverige

Adress:
c/o Thomas Birkö
Björkudden 105
894 31 SJÄLEVAD
Telefon: 070-3978152
E-post: info@kungsorn.se

Hemsida: www.kungsorn.se
Org. Nr: 802455-5099
Plusgiro: 57 46 59-9



hög andel subadulter i paren. Det är inget bra tecken eftersom det tyder på förhöjd dödlighet hos könsmogna fåglar. I nuläget finns inget för året nyupptäckt revir konstaterat.

Gävleborgs län: Våren var sen i år och första delen av spelflyktsinventeringen gav inte så mycket som vi väntat oss, dock blev det bättre i slutet av den intressanta delen av inventeringen. Gissningsvis två veckor senare var det i år och den tid när kungsörnarna brukar lägga sig på ägg hade vi de bästa flyktspelsdagarna. Vid den tiden var det också mycket snö på kungsörnsbona så det lockade nog heller inte till äggläggning. Som vanligt har vi lagt mest krut på att inventera där vi inte känner till några revir och där vi tror att möjliga revir kan finnas. I år har vi hittills tre nya revir som vi ska inventera vidare när det blir dags att leta bon och kontrollera eventuella häckningar. Våren har i alla fall kommit och vi ser fram emot att börja nästa fas i kungsörnsinventeringen.

Gotland: Gotland har inte samma årliga svängningar som hos norrländska bestånd och därför skiljer sig inte antalet häckningar mellan år i samma omfattning. Hur eventuell häckningsframgång för 2013 blir återstår att se, ifjol var det något fler ungar än tidigare år som producerades, till stor del beroende på god födotillgång genom riklig förekomst av vildkanin tillsammans med goda väderförhållanden.

Småland: Sammanlagt åtta revir konstaterades i Småland med fyra vardera i Jönköpings och Kronobergs län. I Kalmar län gjordes endast få observationer av kungsörn (Öland undantaget), trots många timmars inventeringar. Utöver de åtta reviren finns äldre kungsörnar i ytterligare ett par områden men där tillräckliga belägg för revir än så länge saknas.

Energimyndigheten återkommer i höst med reviderat förslag på riksintresseområden för vindkraft.

Efter hård kritik mot förslaget på nya riksintressen för vindkraft från myndigheter, ideella föreningar (bl.a. Kungsörn Sverige) m.fl. intressenter så återkommer Energimyndigheten nu i höst med ett reviderat förslag på riksintresseområden för vindkraft. Lars Andersson, chef vid Energimyndighetens vinderhet säger att de kommer att göra en del justeringar i förslaget till revidering och skicka ut på remiss igen så får vi långsiktigt hållbara och genomarbetade förändringar i kartorna.

Som Kungsörn Sverige ser på det så handlar det inte om "en del justeringar" utan det måste till ett helt omarbetat förslag. Kungsörn Sveriges svar till Energimyndigheten kan läsas på vår hemsida.

Besök Kungsörn Sveriges monter på Falsterbo Bird Show 30 augusti -1 september!

Även 2013 deltar Kungsörn Sverige i Falsterbo Bird Show i Skåne som arrangeras sista helgen i augusti (Bivråkens Dag). Där kommer vi att finnas i en monter och informera om kungsörn, ha försäljning samt hålla föredrag. Är ni på plats så besök oss i montern!

Nordiskt kungsörnsymposium i Dovrefjell, Norge 11-13 oktober 2013.

Årets symposium kommer att arrangeras i Hjerkin, Dovrefjäll i Norge av NINA. Program, kostnad och anmälan kommer så småningom att läggas ut på Kungsörn Sveriges hemsida kungsorn.se ifall ni är intresserad att delta.

Kungsörn Sverige

Adress:
c/o Thomas Birkö
Björkudden 105
894 31 SJÄLEVAD
Telefon: 070-3978152
E-post: info@kungsorn.se

Hemsida: www.kungsorn.se
Org. Nr: 802455-5099
Plusgiro: 57 46 59-9



Tack för ert stöd hittills under året!

Thomas Birkö

Ordförande

Ni som är medlem och har e-mail. Meddela gärna er mailadress till kassören om ni inte har gjort det! per-olof.nilsson@umea.se

Kungsörn Sverige

Adress:

c/o Thomas Birkö

Björkudden 105

894 31 SJÅLEVAD

Telefon: 070-3978152

E-post: info@kungsorn.se

Hemsida: www.kungsorn.se

Org. Nr: 802455-5099

Plusgiro: 57 46 59-9